

NACIONALINĖ MOKYKLŲ VERTINIMO AGENTŪRA

ALYTAUS R. PIVAŠIŪNŲ GIMNAZIJOS VEIKLOS IŠORINIO RIZIKOS VERTINIMO ATASKAITA

2019-06-03 Nr. A-27

Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2019 m. gegužės 2–3 d.

Vizito tikslas – gimnazijos veiklos išorinis rizikos vertinimas.

Vertintojų komanda:

Vadovaujanti vertintoja – Ilmantė Bagdonė, vertintojos - Reda Valančienė, Danguolė Marmienė.

Vertintojai vizito metu stebėjo 32 pamokas, vieną neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimą, dalyvavo penkiuose pokalbiuose su savivaldos institucijomis ir mokykloje veikiančiomis darbo grupėmis. Vizito metu vertintojai kalbėjosi su mokytojais bei kitais mokyklos darbuotojais, mokiniais ir mokinių tėvais. Analizuoti mokyklos veiklos, mokinių pasiekimų ir pažangos fiksavimo dokumentai, mokyklos ir Alytaus r. savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus pateikta pirminė informacija, Nacionalinio egzaminų centro ataskaitos, Švietimo valdymo informacinės sistemos informacija, taip pat prieš vertinimą vykdytų mokinių, jų tėvų (globėjų/rūpintojų) bei pedagogų apklausų duomenys. Remiantis minėtais duomenimis ir surinkta informacija, buvo suformuluoti ir mokyklai paskelbti rizikos veiksniai, turintys įtakos mokinių pažangai ir pasiekimams.

Mokyklos kontekstas. Alytaus r. Pivašiūnų gimnazijoje mokosi 164 ugdytiniai (2018 09 01 duomenimis – 171 mokinys). 144 mokiniai, kurie gyvena iki 3 km. ir už 3 km. nuo gimnazijos, pavėžėjami į gimnaziją 2 mokykliniais autobusais. Mokykloje yra priešmokyklinio ugdymo grupė, veikia pailginta dienos grupė, kurią lanko 42 mokiniai. Dėl gyvenamosios vietos keitimo arba emigracijos kiekvienais mokslo metais netenkama dalies mokinių. Daugėja socialiai problemišku mokinių, kurie turi psichologinių ir emocijų, elgesio sutrikimų. Gimnazijos duomenimis, daugumos ugdytinių socialinė-ekonominė padėtis vidutinė. Šiais mokslo metais nemokamą maitinimą gauna 79 mokiniai (48,2 proc.). 87 mokiniai (50,9 proc.) gauna paramą mokinio reikmėms įsigyti. Gimnazijoje pilnos integracijos būdu ugdomas 21 specialiųjų ugdymosi poreikių turintis mokinys (individualizuota programa skirta 7 mokiniams, pagal pritaikytas programas mokosi 13 mokinių ir 1 mokinys mokosi pagal bendrąsias programas). Jiems pagalbą teikia viena pagalbos mokiniui specialistė, dirbanti 0,5 et. logopede ir 0,5 et. socialine pedagoge.

ŠVIS duomenimis (2018 09 01), gimnazijoje dirba 31 pedagoginis darbuotojas, iš kurių 12 – mokytojai metodininkai, 13 – vyresnieji mokytojai, 3 – mokytojai, 2 – neturintys kvalifikacinės kategorijos, 1 – vyresnysis specialistas. 5 pedagoginiai darbuotojai dirba pilnu krūviu, daugiau nei pusė (55 proc.) – vyresni nei 50 metų, 83,9 proc. – pedagoginio darbo stažas 15 m. ir didesnis.

Renovuota gimnazijos pastato išorės dalis ir vidinis gimnazijos kiemelis, mokytojai turi interneto prieigą, naudojamas TAMO dienynas. Gimnazijos pastate veikia Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Pivašiūnų filialas, Alytaus r. Daugų meno ir sporto mokyklos filialas bei dienos centras „SOS vaikai“. Pivašiūnuose yra amatų centras, bažnyčia, seniūnija, dveji globos namai, su kuriais gimnazija organizuoja bendrus projektus, kultūrinius renginius ir edukacinius užsiėmimus.

1. VERTINIMO SANTRAUKA

1.1. Gerai vykdoma mokyklos veikla

	Rodiklis	Teiginiai	Argumentai
1.1.	Asmenybės tapsmas	Kuriamos gimnazijos aplinkos teigiamai veikia asmenybės tapimą.	<ul style="list-style-type: none"> Mokiniai prisideda kuriant mokyklos aplinką (puošia koridorius savo darbais, mokosi palaikyti tvarką kabinetuose ir koridoriuose). Išorinio vertinimo metu kalbinti mokiniai džiaugėsi savo darbais, demonstruojamais mokyklos erdvėse, patogiais sėdimaisiais poilsio zonose, jaukia ir tvarkinga gimnazijos išorės aplinka. Mokinių savivaldos atstovai pokalbyje su vertintojais teigė, kad teikia idėjas mokyklos renginiams (muzikinė kaukė, šokio diena, sporto šventė prie ežero, tarpklausinės tinklinio, krepšinio, badmintono ir kt. varžybos:) ir sėkmingai jas įgyvendina.
2.1.	Orientavimasis į mokinio asmenybės tapimą	Mokiniams rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, veiklos mokykloje nebloggerai siejamos su mokinių turima patirtimi.	<ul style="list-style-type: none"> Daugiau kaip pusėje (56,2 proc.) stebėtų pamokų mokiniams tinkamai buvo rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, mokomoji medžiaga siejama su jų turima patirtimi. Tik vienoje pamokoje šis aspektas fiksuotas kaip itin prasta pamokos veikla. Gimnazijos bendruomenė suvokia, kad atkaklumo, motyvacijos, atsakomybės stiprinimas padeda kiekvienam mokiniui patirti sėkmę ir nors konkrečios, kryptingos socialinio-emocinio ugdymo veiklos sistemingai neplanuojamos, tačiau įvairi kita mokyklos veikla (sportinės varžybos, renginiai, akcijos) prisideda ugdant mokinio asmenybę, nebloggerai siejama su mokinių turima patirtimi.

1.2. Rizikinga mokyklos veikla

	Rodiklis	Teiginiai	Argumentai
1.2.	Mokinio pasiekimai ir pažanga	Pasiekimų ir pažangos planavimas ir pamatavimas pamokoje, siekiant prasmingo individualių mokinių pasiekimų ir pastangų matymo, pripažinimo ir skatinimo.	<ul style="list-style-type: none"> Mokinių pasiekimai ir pažanga pamokoje kaip tobulintinas aspektas vertintojų pažymėtas 43,8 proc. pamokų. Vidutiniškai vertinama individuali mokinio pažanga ir pasiekimai pamokoje nesudaro sąlygų maksimaliai siekti mokymosi tikslų pagal savo gebėjimus. Pamokose nesistemingai grįžtama prie pamokos uždavinio, retai su mokiniais aptariama, kaip sekėsi jį įgyvendinti, kokie mokinių pasiekimai lyginant su išsikeltu uždaviniu, mokiniai menkai įtraukiami į pamokos rezultatų apibendrinimą.
2.2.	Orientavimasis į mokinio poreikius	Mokinių ugdymosi poreikių, skirtųjų pripažinimas, taikant mokymosi veiklą diferencijavimą ir	<ul style="list-style-type: none"> Nesistemingai tiriami ir analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai, gebėjimai, į skirtības tinkamai neatsižvelgiama organizuojant kiekvieno mokinio mokymą(si). Pamokose nesudaromos tinkamos sąlygos kiekvienam mokiniui mokytis pagal savo poreikius ir galimybes bei patirti mokymosi sėkmę.

		individualizavimą pamokose	<ul style="list-style-type: none"> • Daugumoje (70 proc.) stebėtų pamokų visi mokiniai klasėje naudojami tomis pačiomis mokymo(si) priemonėmis, organizuota visiems vienoda veikla, dirbta tuo pačiu tempu, neišnaudotos galimybės personalizuoti mokymąsi, nesudarytos sąlygos mokiniams patiems pasirinkti skirtingo sunkumo užduotis. Diferencijavimo, individualizavimo ir suasmeninimo stoka pamokoje neskaito mokinių mokymosi motyvacijos, nesudarė galimybių siekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų.
2.3.	Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės	Mokyklos bendruomenės susitarimai, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, siekiant nuolatinės organizacijos ir mokinio pažangos.	<ul style="list-style-type: none"> • Gimnazijos strateginiai ir 2019 m. veiklos planai mažai pagrįsti įsivertinimo rezultatais, o tikslai, uždaviniai abstraktūs, globalūs, orientuoti į procesus, tikslams pamatuoti nėra konkrečių rezultatų. • Bendruomenė įsivertina veiklą, tačiau išvados, priimami sprendimai mažai naudojami įvairių lygmenų veiklų planavimui, gimnazijos veiklos planuose nenumatomos priemonės mokinių pasiekimams gerinti. • Mokytojai pamokose pagal galimybes teikia pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems, gabesniems mokiniams, tačiau pagalba nesistemiška ir ne visada veiksminga, gimnazijai trūksta psichologo, mokytojo padėjėjo etatų. • Stebėtų pamokų analizė parodė, kad kasdienėje veikloje keliant ugdymo tikslus nepakankamai atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą – šio pamokos aspekto vertinimo vidurkis – 2,5.
3.3.	Ugdymo(si) organizavimas	Vyraujanti tradicinė paradigma pamokose, ugdymo(si) metodai, įranga ir priemonės nesudaro sąlygų aktyviam mokinių mokymuisi bei motyvacijos stiprinimui.	<ul style="list-style-type: none"> • Vyraujanti tradicinė mokymo paradigma 56 proc. stebėtų pamokų nesudarė sąlygų aktyviam mokinių mokymuisi ir bendradarbiavimui. • Gimnazijoje nepakankamai dėmesio skiriama šiuolaikinių ugdymo priemonių, įrangos, kurios atitiktų dalyko turinį, mokinių amžių ir poreikius, tikslingam naudojimui ugdymo procese. Dėl to nukenčia pamokų kokybė, prastėja jų patrauklumas mokiniams, mažėja mokymo(si) motyvacija, o tuo pačiu nesudaromos tinkamos sąlygos mokinių pasiekimų gerinimui.
3.5.	(Įsi)vertinimas ugdymui	Netiksliai suformuluoti, nenumatyti ar su mokiniais neaptarti mokymosi uždavinio įgyvendinimo kriterijai dažnu atveju nesudarė galimybių mokiniams objektyviai	<ul style="list-style-type: none"> • 50 proc. stebėtų pamokų nebuvo pateikiami ir su mokiniais aptarti vertinimo kriterijai, o 43,7 proc. pamokų kriterijai retai buvo siejami su mokymosi uždavinio įgyvendinimu, todėl nesudarė sąlygų mokiniams įsivertinti daromą pažangą pamokoje. • 21,9 proc. pamokų mokiniai tinkamai reflektavo apie pasiektus rezultatus, mokymosi procesą, tačiau net 78,1 proc. pamokų mokiniai nebuvo skatinami vertinti savo ir draugų atliktas užduotis, pateikti mokymosi sėkmių įrodymus, prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi, nes refleksija pamokose dažnai

	įsivertinti daromą pažangą pamokoje, konstruktyviai reflektuoti, aptarti pamokos rezultatus ir tikslingai numatyti tolesnio ugdymo(si) siekius.	organizuota paviršutiniškai, vertinimas neorientuotas į konkrečius kriterijus, pamokos sėkmes ir nesėkmes.
--	---	--

1.3. Mokyklos savininko dėmesys įvardintoms rizikingoms veikloms

Alytaus rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyrius konsultavo ir teikė pagalbą ugdymo plano rengimo, pedagogų etatinio apmokėjimo įgyvendinimo klausimais. Veikiančios pailgintos darbo dienos grupės veiklos finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų. Savininkas domisi ir stebi mokyklos veiklą, palaiko bendruomenės inicijuojamus bei įtraukia į savivaldybės įgyvendinamus projektus (renovuota dalis gimnazijos išorės, vidinis kiemelis). Šiuo metu gimnazijai skiriamas finansavimas pagal mokymo lėšų metodiką leidžia įgyvendinti ugdymo planą, skiriant minimalų pamokų skaičių. Trūksta lėšų mokyklos administravimui. Savivaldybės biudžeto skiriamų mokymo aplinkai lėšų pakanka.

1.4. Gimnazijos vadovo metinių užduočių kryptingumas ir konkretumas

Alytaus r. Pivašiūnų gimnazijos direktoriaus metinės veiklos užduotys iš dalies orientuotos į ugdymo proceso tobulinimą ir mokinių pasiekimų gerinimą. 2018 metams numatytos keturios metinės veiklos užduotys, jų įgyvendinimo pamatavimui suformuluoti kiekybiniai kriterijai. 2019 metams – trys užduotys. Pažymėtina, kad abejiems metams suformuluotos užduotys ir siektini rezultatai yra panašūs ir dubliuojantys vieni kitus.

Direktoriaus 2018 m. veiklos užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai bei 2018 m. ataskaitoje pateikti pasiekti rodikliai yra orientuoti į procesus, be to, neaprašoma konkrečiai, kas yra padaryta. Prie pasiektų rodiklių perrašomas rodiklio vertinimo kriterijus ir parašoma „įgyvendinta“, tačiau 2019 metams planuojama vėl panaši užduotis (pavyzdžiui, 2018 m. trečioji užduotis – inovatyvių mokymo(si) metodų ugdymosi procese taikymas, mokymas(is) netradicinėje aplinkoje, 2019 m. antroji užduotis – įgyvendinti savivaldybės pokyčio projektą „Praktinių metodų taikymas mokiniams, įtraukiant juos į ugdymo (si) procesą, siekiant geresnių mokymosi rezultatų“. Abejais metais siektini rezultatai beveik tokie patys: gerėja mokinių mokymosi motyvacija, aktyvumas pamokoje. Konkretūs mokinių pasiekimai neplanuojami, nematuojami ir neaptariami). 2018 m. pirmoji užduotis – skatinti mokytojų bendravimą, bendradarbiavimą, dalijimąsi gerąja patirtimi, 2019 m. prie aukščiau tekste jau minėtos antrosios užduoties rezultatų vertinimo rodiklių vėl siekiama, kad mokytojai gilintų žinias kvalifikacijos tobulinimo seminaruose, dalintųsi gerąja darbo patirtimi metodinėse grupėse, tačiau, kaip konkrečiai bus tobulinama pamoka, mokinių pasiekimai pamokoje bei pokyčiai stebint ugdomąjį procesą pamokose – nematuojami ir neaptariami. Abejais metais viena iš veiklos užduočių – gimnazijos erdvių tobulinimas: 2018 m. – netradicinių erdvių gimnazijoje kūrimas, siektini rezultatai – gerėja mokinių mokymosi motyvacija, atsiranda galimybė vesti įdomesnes pamokas, tačiau, vertinant pasiektus rezultatus, pažymėtina, kad įrengta tik poilsio zona mokiniams, o apie ugdymo procesą nekalbama.

2019 metams be aukščiau tekste minėtos antrosios užduoties taip pat planuojama:

- atnaujinti mokyklos edukacines ir poilsio erdves, siektini rezultatai – gerės mokymosi ir poilsio sąlygos mokiniams, įrengiant vidaus kiemelį ir pradinių klasių gamtamokslinę laboratoriją (tai jau atlikta);
- stiprinti partnerystę ir bendradarbiavimą grįstus santykius, siektini rezultatai – dalyvavimas tarptautiniuose, nacionaliniuose projektuose, partnerystės ir bendruomeniškumo stiprinimas.

Daroma išvada, kad užduotys iš dalies yra aktualios, kontekstualios ir pagrįstos svariais duomenimis, tačiau mažai derančios su vertintojų nustatytais ir mokyklai paskelbtais rizikos veiksniais.

Vadovas daugiau planuoja ir atsiskaito už procesus, bet ne už konkrečius veiklos rezultatus ir daromą pažangą.

Siekiant vadovo veiklos kryptingumo ir konkretumo, skatinant atsakingumą ir atskaitingumą už mokyklos veiklos rezultatus, pažangos siekimą ir mokinių pasiekimų gerinimą, būtų prasminga užduotyse nusimatyti mokyklos pažangą ir mokinių pasiekimus rodančius rodiklius bei atsiskaityti už jų pasiekimą. Tai užtikrintų, kad gimnazijos prioritetai būtų įgyvendinami kryptingai, o sprendimai priimami įrodymų pagrindu.

2. KAIP GIMNAZIJA STEBI IR ĮSIVERTINA SAVO PAŽANGĄ?

Alytaus r. Pivašiūnų gimnazija savo veiklos kokybę įsivertina vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V-267 patvirtinta metodika. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimą organizuoja Mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo grupė (toliau – Įsivertinimo grupė).

Pokalbio su Įsivertinimo grupės nariais metu sužinota, kad mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metu duomenys renkami taikant anketinės apklausos, dokumentų analizės ir interviu metodus. Duomenims rinkti ir jiems apdoroti naudojama internetinė platforma www.iqesonline.lt arba pačios grupės parengtos anketos. 2018 m. giluminiam įsivertinimui atlikti buvo sudarytas „Probleminių rodiklių krepšelis“, atsižvelgiant į 2018 m. mokyklos veiklos ataskaitos ir 2017-2018 m. m. pažangos anketos duomenis. Ši informacija pristatyta Mokytojų, Gimnazijos tarybų posėdžiuose, kuriuose galutinai patvirtinti tobulinti veiklos rodikliai. Birželio mėn. minėtuose posėdžiuose pristatyti gauti tirtų rodiklių rezultatai, išvados ir rekomendacijos veiklai tobulinti. Kaip pagerėjo tobulintina veikla, buvo stebima kalendorinių metų pabaigoje, rašant mokyklos veiklos ataskaitą ir pažangos anketą už einamuosius metus. Nors iš pokalbio su Įsivertinimo grupe matyti, kad gimnazijos teorinis pasirengimas vykdyti įsivertinimą yra pakankamas (kalba, kad jiems svarbu atliepti mokinių poreikius, priimti pagrįstus sprendimus, tobulinti veiklą, siekti pažangos), tačiau praktinis įsivertinimo atlikimas mažai veiksmingas. Įsivertinimo dokumentų analizė parodė, kad probleminiai rodikliai giluminiam tyrimui pasirenkami neaiškiai ir nepagrįstai. Tie patys rodikliai yra aprašomi ir kaip privalumai, ir kaip trūkumai, ir kaip tobulintina veikla. Nei plačiojo įsivertinimo, nei anketinių apklausų, vykdytų IQES online platformoje, rezultatai vertintojams nebuvo pateikti. Direktorius teigimu, ši veikla anksčiau buvo daugiau formali ir „apleista“, nes pavaduotoja ugdymui, kuri kuravo įsivertinimo procesą, 2018 m. gruodžio mėn. išėjo iš darbo. Šiuo metu įsivertinimą kuruoja kita pavaduotoja, kuri su Įsivertinimo grupe pradėjo rimtai dirbti ir jau buvo įvykę du posėdžiai.

Įsivertinimo duomenys mažai naudojami rengiant įvairių lygmenų planavimo dokumentus, todėl veiklos planai – abstraktūs procesų teiginiai, menkai susiję su mokyklos pažangos siekiais, pokyčių analize, pažangos matavimu ir fiksavimu, savikritiškumo ugdymu, nekonkretūs ir neveiksmingi sutartos bendros veiklos perspektyvos aspektu. Nesant priėmus bendrų susitarimų dėl kiekybinių ir kokybinių duomenų, kurie leistų gimnazijai įsivertinti pokyčius ir daromą pažangą, plano įgyvendinimo sėkmingumo rezultatai, t. y. pažangos siekis, menkai matuojami.

Mokyklos bendruomenei, gimnazijos vizijoje įvardinančiai save besimokančia, turėtų būti svarbi įsivertinimo kultūra: problemų apmąstymas, įrodymų rinkimas (tyrimas), interpretavimas ir dialogas vertinant.

3. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

Mokinių pasiekiami rezultatai

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
1.1. Asmenybės tapšmas	2	<p>Mokykloje patenkinamai atsižvelgiama į mokinių asmenines galias, mokiniai iš dalies žino savo gabumus, polinkius:</p> <ul style="list-style-type: none"> gimnazijoje nėra bendrų susitarimų, kaip atpažinti gabius mokinius, mokinių polinkius ir gebėjimus bei sistemingai juos ugdyti. Gimnazija,

	<p>kaip ir visos Alytaus rajono mokyklos, psichologo paslaugas perka iš Alytaus miesto Pedagoginės psichologinės tarnybos (toliau – PPT), todėl pagalba gimnazijai yra minimali;</p> <ul style="list-style-type: none"> • iš pokalbių su mokytojais paaiškėjo, kad jie stengiasi atpažinti gabesnius mokinius, tačiau tokių mokinių nėra daug, todėl dažnai tie patys mokiniai ruošiami įvairiems konkursams, olimpiadoms; • išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, išaiškėjo, kad gabiųjų mokinių galimybės pamokose tinkamai neišnaudojamos: tik 5 stebėtose pamokose (15,6 proc.) fiksuoti darbo su gabesniais mokiniais faktai. Kaip stiprusis aspektas minėtas vos keliose pamokose, pavyzdžiui, 2 kl. lietuvių k., 3 kl. matematikos, 4 kl. pasaulio pažinimo pamokose; • teiginiui „Mokytojai daugiau dėmesio skiria gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai pritaria 32 proc. mokinių, o teiginiui, kad „Pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ – 15 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių; • teiginiams „Iš vaiko pasakojimų žinau, kad mokytojai daugiau dėmesio skiria gerai besimokantiems mokiniams“ ir „Vaikas pasakoja, kad pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai pritaria po 12 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų (globėjų/rūpintojų); • teiginiui „Daugelis bendraklasių žino savo gabumus, polinkius“ visiškai pritaria 25 proc. mokinių, teiginiui „Mokytojai nori geriau pažinti mano vaiką, jo poreikius ir polinkius“ visiškai pritaria 40 proc. tėvų (globėjų/rūpintojų); • teiginiui „Mokykloje siekiama pažinti mokinių poreikius, polinkius ir interesus“ visiškai pritaria 83 proc. mokytojų, tačiau tėvų ir mokinių nuomonės įrodo, kad mokyklos bendruomenei būtina priimti bendrus susitarimus dėl nuoseklaus ir kryptingo mokinių poreikių, interesų bei polinkių pažinimo – giluminių pažintinių procesų sisteminimo. <p>Mokiniai neišskirtinai pripažįsta kitų teisę būti kitokiems, nei jie yra, stengiasi gerbti kitą asmenį ir yra geranoriški, yra atsparūs neigiamoms įtakoms, renkasi sveiką gyvenimo būdą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rizikos vertinimo metu nepastebėta destraktyvaus elgesio pavyzdžių, nors pokalbiuose su mokytojais ir MPI teigiama, kad „Mokytojai daugiausia problemų turi su mokinių elgesiu, labai maža mokymosi motyvacija“; • gimnazijos mokinių, tėvų nuomonių apklausose 64 proc. mokinių visiškai sutinka su teiginiu „Mūsų mokykloje rūpinamasi sveika gyvensena (sveiku gyvenimo būdu)“, tam visiškai pritaria 23 proc. tėvų; • pradinių klasių mokiniai dalyvauja ilgalaikėje socialinius emocinius įgūdžius lavinančioje smurto prevencijos programoje „Antras žingsnis“, tačiau 2018-2019 m. m. sausio mėn. pasibaigus 15 mėnesių vykdytai patyčių prevencijos Olweus programai, 5-12 klasių mokiniams 2019-2020 m. m. dar tik planuojama įgyvendinti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencinę programą „Savu keliu“; • nuo 2017 m. gimnazija laikoma sveiką stiprinančia mokykla. Mokinių sveiką gyvenseną skatina Alytaus r. visuomenės sveikatos biuro specialisčių organizuojamos veiklos: paskaitos, diskusijos, praktiniai užsiėmimai. • mokinių teigimu, diskriminacijos nėra, tačiau patyčių atvejų pasitaiko. 71 proc. mokinių sutinka su teiginiu „Man kartais sunku sutarti su kai kuriais mokiniais, mokytojais“;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • 100 proc. mokytojų sutinka su teiginiu „Mokykloje vykdomos prevencinės, sveikatos ugdymo programos yra veiksmingos“, tačiau teiginio „Mūsų mokykloje patyčių, mokinių elgesio problemos neaktualios“ vertė – 2,1 (viena iš žemiausių); • gimnazijos mokiniai dalyvauja arba patys organizuoja įvairius renginius, akcijas tolerancijos temomis (pvz., Tolerancijos diena, Savaitė be patyčių). <p>Mokiniai neišskirtinai nori ir moka bendrauti, bendradarbiauti, dalyvauti bendrose veiklose, kurti ugdymosi ir kitas mokyklos aplinkas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • visų klasių mokiniai gali lankyti neformaliojo švietimo užsiėmimus: dailės, šokio, medžio drožybos, jaunųjų šaulių, teatro, kapelijos „Griežliukė“, maironiečių, maltiečių, etnokultūros, sportinių žaidimų ir kt., tačiau dėl didelio važinėjančių mokinių skaičiaus (virš 100) dalyvavimas būrelių užsiėmimuose, kalbintų mokinių teigimu, nėra labai aktyvus; • kasmet organizuojami tradiciniai mokyklos renginiai (pvz., Šimtadienio, Paskutinio skambučio, Mokslo metų pradžios ir užbaigimo, Brandos atestatų įteikimo, Mokytojo dienos, Kalėdinės eglutės šventės, Kalėdinis karnavalas, Lietuvos kariuomenės dienos ir kitų įsimintinų datų minėjimai, akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“, „Darom“, pilietinė iniciatyva „Gedulo ir vilties diena“); • gimnazijoje įgyvendinami projektai „Olimpinė karta“, „Išjudink kitus“, „Olimpinė savaitė“, „Pivašiūnų vystymas ir plėtra“; • vertinimo metu nustatyta, kad gražiai tvarkomos gimnazijos lauko aplinkos, vidaus erdvėse demonstruojami mokinių kūrybiniai darbai skatina mokinius gerai jaustis mokykloje, tausoti aplinką ir gerbti vieniems kitus; • mokinių nuomonių apklausos duomenimis, 76 proc. (įvertis – 3) mokinių teigė, kad „Mokykloje jie noriai įsitraukia į bendras mokyklos veiklas (renginius, mokyklos gražinimo akcijas ir kt.)“. <p>Mokiniai vidutiniškai supranta išsilavinimo ir mokymosi vertę, projektuodami tolimesnį mokymąsi nėra ambicingi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokiniai kartu su klasės vadovais pildo asmeninės ūgties anketas, nusimato asmeninio tobulėjimo ir mokymosi tikslus, stebi ir analizuoja daromą pažangą; • į visų dalykų turinį integruojama Ugdymo karjerai programa, tačiau konkretus valandų skaičius gimnazijos ugdymo plane nenurodytas; • gimnazijos interneto svetainėje profesiniam švietimui skiriamas dėmesys – pakanka informacijos nuorodoje „Karjera“ (čia skelbiamas profesinės karjeros planavimo grupės planas, patalpinti leidiniai tėvams apie pagalbą vaikui renkantis profesiją, profesinių mokyklų internetinių svetainių adresai ir kt.), tačiau 2018 m. vyko tik vienas ugdymo karjerai skirtas renginys „Rinkis ateitį dabar“, kuriame dalyvavo Alytaus rajono gimnazijų mokiniai ir šalies aukštųjų bei profesinių mokyklų atstovai; • teiginiui „Daugelis bendraklasių rimtai žiūri į mokymąsi, turi tolesnio mokymosi planų“ pritaria 60 proc. mokinių, dalyvavusių apklausoje. Konstatuojama, kad dalis mokinių suvokia mokymosi prasmę; • ŠVIS duomenimis, dauguma 2017–2018 m. m. gimnaziją baigusių abiturientų tęsia mokslą: 1 – kolegijoje, 7 – profesinėse mokyklose; nei vienas nesimoko universitete.
--	---

		<p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog gimnazijos mokinių asmenybės tapsmas neišskirtinis.</p>
<p>1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga</p>	<p>2</p>	<p>Gerai mokinių formaliojo ir neformaliojo švietimo pasiekimai olimpiadose, konkursuose, varžybose:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokyklos dokumentų analizė rodo, kad gimnazijos mokiniai rezultatyviai dalyvauja daugelyje konkursų, sporto varžybų rajone ir šalyje: 2018 m. rajoninėse olimpiadose, konkursuose, varžybose ir kituose renginiuose dalyvavo 112 (2017 m. – 111) mokinių, laimėtos 23 (2017 m. – 24) prizinės vietos, šalies olimpiadose, konkursuose, varžybose ir kituose renginiuose dalyvavo 617 mokinių (2017 m. – 524), laimėtos 37 (2017 m. – 54) prizinės vietos; • laimėtos prizinės vietos rajono olimpiadose: fizikos (I vieta), technologijų (I, II, III vietos), matematikos (II vieta), biologijos, dailės (III vieta); sportinėse varžybose: lengvosios atletikos rudens kroso (I, II, III vietos), lengvosios atletikos keturkovės (I, III vietos), vaikinių tinklinio (III vieta); • Lietuvos mokinių technologijų olimpiadoje laimėta III vieta, LTeam olimpinio žiemos festivalio ledo skulptūrų konkurse laimėta I vieta, tarptautiniame FAI piešinių konkurse „Ateities skraidantys aparatai“ viena mokinė tapo laureate; • Mokinių pasiekimai įvairiuose konkursuose („Kengūra“, „Olympis“, „Kings“, „Nalanda“, nacionalinio matematinio ir gamtamokslinio raštingumo, nacionalinio loginio mąstymo ir problemų sprendimo ir kt.) įvertinti diplomais, padėkomis. <p>Mokinių pasiekimai iš dalies matomi, bet pažanga nėra visuminė – nuolatinė visose ugdymo srityse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Iš pokalbių su mokyklos vadovais, veiklos dokumentų analizės paaikškėjo, kad kiekybiniai pusmečių, metiniai mokinių pasiekimai, NMPP, PUPP, brandos egzaminų rezultatai aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose, sudarytas mokinių pasiekimų gerinimo priemonių planas, tačiau iš esmės neanalizuojami kokybiniai rezultatų pokyčiai ir jų priežastys, netiriamas priemonių plano veiksmingumas, nenumatomi konkretūs pasiekimų gerinimo žingsniai pamokoje, atsižvelgiant į mokinių individualius gebėjimus ir poreikius; • NEC ir gimnazijos pateikti duomenys rodo, kad 2017–2018 m. m. visų klasių mokinių pažangumas yra 100 proc., tačiau bendras klasių mokymosi vidurkis lyginant su 2016–2017 m. m. sumažėjo 0,32 balo (6,71 balo). 2018 m. gimnazijos valstybinių brandos egzaminų rezultatų vidurkiai šiek tiek geresni nei Alytaus rajono bendrojo ugdymo mokyklų, išskyrus matematikos (gimnazijos žemesni 1,3 balo), tačiau mažesni nei šalies, išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros (gimnazijos geresni 1,55 balo); gimnazijos visų valstybinių brandos egzaminų įvertinimų vidurkis mažesnis 1,19 balo nei Alytaus rajono, 6,61 balo mažesnis nei Lietuvos vidurkis; • sumažėjo valstybinius brandos egzaminus pasirenkančių laikyti mokinių skaičius, daugiau mokinių renkasi laikyti mokyklinius egzaminus: 2017 m. lietuvių kalbos ir literatūros mokyklinį egzaminą laikė 11 mokinių, technologijų – 13 išlaikė visi mokiniai; 2018 m. lietuvių kalbos ir literatūros mokyklinį egzaminą laikė 16 mokinių, nelaikė 2 mokiniai, technologijų egzaminą laikė – 18, nelaikė 2 mokiniai, valstybinių brandos egzaminų rezultatai patenkinami;

	<ul style="list-style-type: none"> • 2017 m. brandos atestatus gavo visi mokiniai, 2018 m. – 2 mokiniai brandos atestatų negavo. 2018 m. 4,8 proc. abiturientų įstojo į aukštąsias neuniversitetines mokyklas, profesinėse mokyklose mokosi – 38 proc., nesimoko – 14,2 proc., dirba – 4,8 proc.; • per pastaruosius metus padaugėjo nepateisintų pamokų skaičius: 5–8 kl. nepateisintų pamokų skaičius vienam mokiniui išaugo nuo 8 iki 12; I–IV kl. nuo 14,23 iki 26,06. Vizito metu pamokose nedalyvavo 74 mokiniai (19,8 proc.) mokinių. Pokalbyje mokytojai įvardino mokinių lankomumą kaip tobulintiną veiklos aspektą gimnazijoje. <p>Mokinių asmeninės pažangos matavimas, individualios pažangos ir pasiekimų matymas ir pripažinimas pamokoje yra nesisteminis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iš atliktų mokykloje apklausų pasiekimai ir pažanga yra aptariami: 42 proc. tėvų visiškai sutiko, kad mokytojai aptaria vaiko mokymosi pasiekimus; 16 proc. mokytojų sutinka, kad mokykloje retai vyksta mokinių pasiekimų ir pažangos aptarimai; 19 proc. mokinių visiškai sutinka, kad beveik kiekvienoje pamokoje paliekama laiko pamąstyti, ko išmokome, kas trukdė geriau mokytis; • gimnazijoje direktoriaus įsakymu patvirtintas Mokinių individualios pažangos stebėjimo, fiksavimo ir analizavimo tvarkos aprašas, kuriame numatyti individualios mokinių pažangos stebėjimo, fiksavimo, analizavimo ir pagalbos mokiniui vykdymo būdai ir formos, darbuotojų funkcijos; • tvarkoje numatyta, jog mokslo metų pradžioje tėvai padeda sudaryti vaikui asmeninio tobulėjimo planą, jį aptaria su vaiku, tačiau iš pokalbio su mokinių tėvais paaiškėjo, jog jie nepadeda vaikams sudaryti asmeninių tobulėjimo planų, vaikų pasiekimai aptariami ne individualiai, o bendruose klasės susirinkimuose; • iš pokalbių su mokytojais, mokyklos pateiktų dokumentų, mokinių darbų segtuvų galima teigti, kad mokytojai skatina mokinius fiksuoti ir stebėti individualią pažangą pasirinkta forma, pvz., mokiniai braižo kontrolinių, savarankiškų darbų pasiekimų diagramas, kaupia savo darbų segtuvus, per klasės valandėles įsivertina 0–3 balais mokymąsi, neformalųjį ugdymą, socialinius įgūdžius, tačiau individualūs mokinių pasiekimai ir pažanga pamokose matomi, pripažįstami ir skatinami nesisteminiai: • apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad mokinių individuali pažanga ir pasiekimai matomi ir pripažįstami tik dalyje (15,6 proc.) pamokų; • pamokos aspektų „Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami“ ir „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas“ vertinimų vidurkis yra 2,03, o „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato tolesnius veiklos siekius, gaires“ vertinimo vidurkis yra vienas iš žemiausiai įvertintų – 1,75; • mokinių pasiekimai ir pažanga pamokoje kaip tobulintinas aspektas vertintojų pažymėtas 43,8 proc. pamokų; • mokytojai kartu su mokiniais nenumato tolesnių mokymosi tikslų (9,4 proc.; žr. 18 lentelę); • negrįžtama prie pamokos uždavinio, neaptariama, kaip sekėsi jį įgyvendinti, kokie mokinių pasiekimai lyginant su išsikeltu uždaviniu (21,9 proc.; žr. 19 lentelę);
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • nesudaromos sąlygos įsivertinti, nefiksuojama kiekvieno mokinio individuali pažanga (12,5 proc.; žr. 17 lentelę); • pamoka neapibendrinta arba apibendrinama skubotai, apibendrinime nedalyvauja mokiniai, neaptarti pasiekimai (37,5 proc.; žr. 20 lentelę); • mokinių apklausos duomenimis, su teiginiu „Beveik kiekvienoje pamokoje paliekama laiko permąstyti, ko išmokome, kas trukdė geriau mokytis“ nesutinka 42,5 proc. mokinių. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad Alytaus r. Pivašiūnų gimnazijos mokinių pasiekimai ir pažanga yra patenkinami.</p>
--	--

Srities išvados:

1. Gražiai ir tvarkingai prižiūrimų gimnazijos išorinių ir vidinių erdvių, demonstruojamų mokinių kūrybinių darbų puoselėjimas kryptingai orientuojamas į asmenybės brandą,
2. Pamokose nesistemiškai grįžtama prie pamokos uždavinio, retai su mokiniais aptariama, kaip sekėsi jį įgyvendinti, kokie mokinių pasiekimai, atsižvelgiant į išsikeltą uždavinį.
3. Nesistemiškai vertinama individuali mokinio pažanga ir pasiekimai nesudaro sąlygų maksimaliai siekti mokymosi tikslų pagal savo gebėjimus.
4. Mokiniai buvo menkai įtraukiami į pamokos rezultatų apibendrinimą, o apibendrinimas dažnai buvo skubotas.
5. Mokinių pasiekimams ir pažangai neigiamą įtaką daro prastėjantis mokinių lankomumas.

Vertintojai, apibendrinami šios srities vertinimą ir pateiktas svarbiausias išvadas, konstatuoja, kad **gerai** vykdoma mokyklos veikla – kuriamos gimnazijos aplinkos teigiamai veikia asmenybės tapsmą;

rizikinga mokyklos veikla – mokinių pasiekimų, pažangos planavimas ir pamatavimas pamokoje, siekiant prasmingo individualių mokinio pasiekimų ir pastangų matymo, pripažinimo ir skatinimo.

Pagalba mokiniui

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
2.1. Orientavimas į asmenybės tapsmą	2	<p>Mokiniam sudaromos patenkinamos sąlygos pažinti savo gabumus ir polinkius bei įsivertinti kompetenciją:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 79 proc. mokinių, dalyvavusių nuomonių apklausoje, teigė, kad jų gabumus ir polinkius mokytojai žino (įvertis – 3,1); • gimnazijos veiklos planuose nenumatyti aiškūs ir konkretūs mokinių ugdymo tobulinimo būdai, laukiami pamatuojami rezultatai, stinga susitarimų arba jų laikomasi tik formaliai; • iš pokalbių su mokiniais ir mokytojais paaiškėjo, kad apie savo asmenybės tobulėjimą mokiniai sprendžia iš ugdymosi rezultatų, pokalbių su klasių vadovais ir dalykų mokytojais; • gimnazija, atsižvelgdama į NMPP rezultatus, yra parengusi ugdymo kokybės gerinimo planą 2018–2019 m. m., tačiau planuojamos priemonės bei laukiami rezultatai nepakankamai konkretūs, todėl gimnazijai sunku tinkamai pamatuoti plano įgyvendinimo sėkmingumą ir naudą mokiniams. <p>Mokiniam rodomi priimtini gyvenimo įprasminimo būdai, veiklas mokykloje siekiama sieti su mokinių turima patirtimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto „Mokiniam rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai“ vertinimo vidurkis – 2,69 (žr. 3 pav.); • veiklos, susietos su mokinių patirtimi, labai gerai ir gerai įvertintos 65,6 proc. stebėtų pamokų (žr. 3 lentelę);

		<ul style="list-style-type: none"> • vertinimo metu stebėtose pamokose mokiniams buvo rodomi įvairūs mokomosios temos įprasminimo būdai ir kaip stiprusis veiklos aspektas išskirtas 7 (21,9 proc.) stebėtose pamokose: pavyzdžiui, mokiniams buvo sudarytos puikios sąlygos sieti žinomus dalykus su naujais, analizuotos realios situacijos, suteiktas pažinimo džiaugsmas 4, 5, 12 kl. lietuvių kalbos ir literatūros, 4 kl. pasaulio pažinimo, 9 kl. biologijos ir kt. pamokose; • analizuodami atskirų pamokos komponentų tarpusavio dermę, vertintojai išskyrė, kad didžiausią įtaką šių pamokų sėkmingumui turėjo tinkamai parinktos priemonės ir operaciniai bei kūrybiniai metodai, kurie skatino mokinių smalsumą ir dėmesį, buvo sudarytos sąlygos mokiniams laisvai veikti pagal savo gebėjimus, pasinaudoti teikiama pagalba. <p>Karjeros (profesijos, darbinės ir visuomeninės veiklos) galimybės neišskirtinai siejamos su ugdymosi galimybėmis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazijoje daugiausiai profesinio informavimo, veiklinimo bei karjeros ugdymo veiklų atlieka klasių vadovai ir mokytojai, nors yra sudaryta profesinė karjeros planavimo grupė; • pamokose įgyjamos žinios tik iš dalies lemia būsimos profesijos pasirinkimą ar apsisprendimą dėl tolesnio mokymosi. Mokinių nuomonių apklausos teiginiui „Mes dažnai aptariame, kaip pamokose įgytos žinios mums padeda gyvenime, planuojant karjerą“ pritarė 63 proc. tyrime dalyvavusių mokinių (įvertis – 2,7). • analizuojant gimnazijos pirminę informaciją, veiklos planą, kalbant su mokiniais, išaiškėjo, kad daugiausia vykdomos karjeros planavimo veiklos skirtos vyresniųjų klasių mokiniams; • dalyvauta LITEXPO parodoje „Mokslas. Studija. Karjera“. Vykdamas karjeros ugdymą gimnazijoje, organizuoti mokinių susitikimai su Alytaus apskrities VPK pareigūnais, aukštųjų universitetinių ir neuniversitetinių bei profesinių mokyklų atstovais, Alytaus Didžiosios kunigaikštienės Birutės bataliono kariais; • žemesniųjų klasių mokiniai dalyvauja edukaciniuose užsiėmimuose Pivašiūnų amatų centre, kuriame turi galimybę susipažinti su liaudies amatų tradicijomis, ugdytis verslumo ir socialinius įgūdžius. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog mokyklos orientavimasis į mokinių asmenybės tapumą priimtinas.</p>
2.2. Orientavimasis į mokinio poreikius	2	<p>Gimnazijoje įgyvendinama rūpinimosi mokiniams politika, tačiau nesistemiškai tiriama ir analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai, gebėjimai, trūksta nuoseklios ir veiksmingos duomenų analizės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokykloje mokiniams pagalbą teikia socialinė pedagogė (0,5 etato), logopedė (0,5 etato), psichologo paslaugas teikia atvažiuojantis Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistas, tačiau iš pokalbio su mokinių tėvais, mokytojais paaiškėjo, jog psichologo paslaugos ne visiems prieinamos, konsultacijų reikia laukti labai ilgai; • iš pokalbių su mokytojais, direktoriaus pavaduotoja ugdymui paaiškėjo, jog mokykloje atliktas mokymosi stilių tyrimas, kiti mokinių poreikių tyrimai (gabių mokinių, mokinių adaptacijos ir kt.) pastaruosiu metu nebuvo atlikti; • nesudarytos tinkamos sąlygos lankyti neformaliojo švietimo užsiėmimus: mokinių, tėvų teigimu, mokytojai stengiasi sudaryti mokiniams tinkamas sąlygas lankyti būrelius: stengiasi sudominti veikla, veža į ekskursijas, tačiau trukdo nesutvarkytas pavėžėjimas, mokiniai atvežami labai anksti rytą, o po pamokų iš karto vežami namo;

	<ul style="list-style-type: none"> • mokyklos veiklos įsivertinimo grupės narių teigimu, būtina tobulinti pagalbą mokiniams, atsižvelgti į kiekvieno mokinio poreikius; • iš pokalbių su mokytojais, direktoriaus pavaduotoja ugdymui paaiškėjo, jog gimnazijoje vykdoma formali mokinių nacionalinių mokymosi pasiekimų patikrinimo, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, brandos egzaminų stebėseną, rezultatai analizuojami kiekybiniu aspektu, apsiribojama faktinių duomenų konstatavimu, neskiriamas dėmesys veiksmingų mokymosi strategijų numatymui, nustatant prioritetinius ugdymo kokybės gerinimo uždavinius, planuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą, atsižvelgiant į jų gebėjimus ir poreikius (skirtybes); • visi mokytojai, baigę darbo su specialiujų poreikių turinčiais mokiniais kursus, dalyvavo gimnazijoje organizuotame seminare apie diferencijavimą ir individualizavimą, tačiau, mokytojų nuomone, padėti visiems mokiniams labai sunku dėl mokinių motyvacijos, lankomumo problemų, šeimos socialinės padėties ir abejingo požiūrio į mokymąsi; • nacionalinių mokinių pasiekimų rezultatai rodo, jog visi 4, 6, 8 klasių mokiniai pasiekė patenkinamą lygį; 4 klasėje daugiau gimnazijos mokinių pasiekė aukštesnį lygį nei Lietuvos vidurkis: matematikos (25), rašymo (39,1), skaitymo (8), pasaulio pažinimo (55,1); nei vienas iš 6 ir 8 klasių mokinių nepasiekė matematikos, skaitymo aukštesniojo lygio. <p>Mokytojai nesistemiškai diferencijuoja ir individualizuoja mokymo veiklas, tokiu būdu iš dalies pripažindami mokinių skirtybes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • daugumoje (80 proc.) stebėtų pamokų visi mokiniai klasėje naudojosi tomis pačiomis mokymo(si) priemonėmis, organizuota visiems vienoda veikla, dirbta tuo pačiu tempu, neišnaudotos galimybės personalizuoti mokymąsi, nesudarytos galimybės mokiniams patiems pasirinkti skirtingo sunkumo užduotis, nors vertintojai išvelgė aiškų mokinių poreikį diferencijuotai, atskirais atvejais individualizuotai (specialiujų poreikių mokiniams) veiklai; • pamokos aspekto „Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui“ vertinimo vidurkis – 2,53, dažniausias vertinimas (moda) – 2, (žr. 3 pav.); kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 9 pamokose (28,1 proc.): 11 kl. istorijos pamokoje individualios ir grupinės užduotys skatino patirtinį mokymąsi, problemų sprendimą, buvo ugdomi mokinių aukštieji mąstymo gebėjimai; 4 kl. muzikos pamokoje diferencijuotos individualios ir grupinės užduotys sudarė sąlygas mokytis pagal gebėjimus; 5 kl. lietuvių kalbos, 7 kl. biologijos, 11 kl. lietuvių kalbos, anglų kalbos pamokose užduotys diferencijuojamos atsižvelgiant į mokinių gebėjimus – palengvintos užduotys skirtos specialiujų poreikių turintiems mokiniams; • pamokos aspekto „Teikiami papildomi paaiškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda jiems siekti pažangos“ vertinimo vidurkis – 2,66, dažniausias vertinimas (moda) – 3, (žr. 3 pav.), kaip stiprusis pamokos aspektas paminėtas 4 stebėtose pamokose (12,5 proc.), tobulintinas – 1 pamokoje (3,1 proc.); • pamokos aspekto „Teikiama pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese“ vertinimo vidurkis – 1,88, dažniausias vertinimas (moda) – 2, (žr. 3 pav.), kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 5 pamokose (15,6 proc.), tobulintinas – 5 pamokose (15,6 proc.);
--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto „Mokiniai grįžtamąją informaciją gauna tinkamu laiku, informatyviai, gerai dozuotą, aiškiai suvokia, ko iš jų tikimasi“ vertinimo vidurkis – 2,34, dažniausias vertinimas (moda) – 2, (žr. 3 pav.), kaip stiprusis pamokos aspektas paminėtas 2 pamokose (6,25 proc.); • teiginiui „Vaikas pasakoja, kad pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ visiškai pritaria 10 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų (globėjų/rūpintojų) ir 15 proc. mokinių; • mokiniai apklausoje žemiausiai įvertino teiginius „Pamokose mokytojai dažnai duoda skirtingas užduotis labai gerai ir ne itin gerai besimokantiems mokiniams“ (vidurkis – 2,5), „Mes dažnai galime pasirinkti skirtingo sunkumo užduotis, išbandyti save (vidurkis – 2,6). Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog mokyklos orientavimasis į mokinių poreikius patenkinamas.
2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės	2	<p>Gimnazijos veikla nepakankamai kryptinga, iš dalies orientuota į ateities iššūkius ir įtraukiojo ugdymo kultūros kūrimą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazijos vizija (<i>moderni, besimokanti mokykla, teikianti kokybišką išsilavinimą</i>) neišskirtinė, neatspindi gimnazijos unikalumo, nesuprogramuota ateities iššūkiams ir nenaudojama strateginiuose dokumentuose – Strateginiuose 2018–2020 ir 2019–2021 m. veiklos planuose; • vizijoje stengiamasi orientuotis į veiklos perspektyvą, nukreipti į bendruomenės ugdymą(si) – „<i>besimokanti</i>“, tačiau pokalbiai su savivaldos institucijomis, pedagogų ir tėvų (globėjų/rūpintojų) klausimyno duomenų analizė leidžia teigti, kad tai tėra deklaruojamas teiginys, nes besimokančios organizacijos bruožų – komandinio visos bendruomenės mokymosi ir bendradarbiavimo, asmeninio meistriškumo, veiklos reflektavimo, t. y. mokymosi iš patirties – raiška bendruomenėje nepakankamai veiksminga. Teiginiui „Mokausi iš kolegų, dažnai stebiu jų pamokas“ visiškai pritaria dalis (63 proc.) apklausoje dalyvavusių pedagogų; teiginiui „Su manimi tariamasi dėl mokyklos ugdymo plano įgyvendinimo“ visiškai pritaria tik 15 proc. tėvų, teiginiui „Man svarbu tobulinti mokyklos veiklą – aš bendradarbiauju su mokyklos tėvų savivaldos atstovais“ – tik 22 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų. Pokalbyje dalyvavę tėvai teigė, kad su jais tariamasi dėl mokyklos veiklos organizavimo (mokinių pavėžėjimo, lankomumo, drausmės, mokyklos aplinkų); • Mokytojų nuomonių apklausos duomenimis, teiginiui „Planuodama(s) pamokas, remiuosi mokyklos vizija, misija, vertybėmis, mokyklos veiklos prioritetais“ pritarė 63 proc. mokytojų (įvertis – 3,6). Mokinių nuomonių apklausos duomenimis, 29 proc. mokinių visiškai pritaria teiginiui, kad laiką mokykloje praleidžia turiningai ir prasmingai (įvertis – 2,9). Tačiau stebėtų pamokų analizė parodė, kad kasdienėje veikloje keliant ugdymo tikslus nepakankamai atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą – šio pamokos aspekto vertinimo vidurkis – 2,5 (žr. 3 pav.), vyrauja mokytojų vedamos tradicinės pamokos, kuriose dažniausiai mokymas vyksta vadovaujant mokytojui ir neužtikrinama įtraukiojo ugdymo kultūros plėtra; • Vadovaujantis Švietimo įstatymo 54 str. ir Gimnazijos nuostatų 27 punktu, Gimnazijos strateginiai planai 2017–2019, 2018–2020, 2019–2021 metams neatitinka švietimo planavimo nuostatų. Jie daugiau atspindi Savivaldybės ilgalaikius švietimo plėtros tikslus (pvz., <i>kurti</i>

	<p><i>pilietišką, išsilavinusią, kūrybišką, sveikai ir saugiai gyvenančią bendruomenę</i>), uždavinius ir priemones Pivašiūnų gimnazijos atžvilgiu nei konkrečius gimnazijos siekius, kaip tobulinti veiklą, kad gerėtų mokinių pasiekimai;</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazijos strateginiai ir 2019 m. veiklos planai mažai pagrįsti įsivertinimo rezultatais, tikslai, uždaviniai abstraktūs, per platūs, orientuoti į procesus, jiems pamatuoti nėra konkrečių rezultatų. <p>Gimnazijoje nepakankamai tariamasi dėl mokinių ugdymosi sėkmės, susitarimų įgyvendinimas mažai veiksmingas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bendruomenė įsivertina veiklą, tačiau išvados, priimami sprendimai mažai naudojami įvairių lygmenų veiklų planavimui, veiklos planuose neplanuojamos priemonės mokinių pasiekimams gerinti; • 54 proc. mokytojų apklausos metu visiškai pritarė teiginiam, kad turi pakankamai laiko planuoti ir įgyvendinti pokyčius, 67 proc. apklaustųjų patvirtino, kad vadovai vykdo proceso priežiūrą ir reikalauja korekcijų, atnaujinimo, 88 proc. mokytojų teigė, kad yra aktyvūs įsivertinimo proceso dalyviai, 83 proc. patvirtino, kad suvokia jo svarbą, 75 proc. naudojami gautais duomenimis tobulindami veiklą; • iš pokalbių su mokytojais, administracija paaiškėjo, kad gimnazijai trūksta psichologo, mokytojo padėjėjo etatų, mokytojai pamokose pagal galimybes teikia pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems, gabesniems mokiniams, tačiau stebėtų pamokų patenkinami vertinimai rodo, kad pagalba nesisteninga ir ne visada veiksminga; • atlikus gimnazijoje parengtų įvairių planų, tvarkų analizę, darytina išvada, kad jos nepakankamai atspindi būtent šioje gimnazijoje taikomų konkrečių susitarimų sistemiškumą, numatytos priemonės ne visada turi konkrečius, pamatuojamus įgyvendinimo kriterijus, kurie padėtų konstruktyviai analizuoti pokyčius ir priimti racionalius sprendimus sprendžiant kylančias problemas. <p>Mokyklos personalo politika vykdoma iš dalies atsižvelgiant į mokinių poreikius ir interesus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokalbis su vadovais, MPI, ŠVIS duomenų analizė leidžia teigti, kad beveik visi gimnazijoje dirbantys mokytojai yra savo srities specialistai, tačiau tik 16 proc. gimnazijos mokytojų dirba pilnu krūviu. Gimnazijos administracija įvardijo, kad šiuo metu labiausiai trūksta mokytojų padėjėjų, pagalbos mokiniui specialistų. Dėl šių priežasčių neužtikrinamas visapusiškai kokybiškas ugdymo(si) procesas, tinkama pagalba mokiniui; • nors pokalbiuose dalyvavę mokytojai teigė, kad domisi pamokos organizavimo naujovėmis, orientuojasi į inovatyvų mokymą, tačiau vertintojų stebėtų pamokų vertinimai rodo, kad tik dalyje pamokų (44 proc.) mokytojai bandė dirbti šiuolaikiškai, fiksuoti jų bandymai organizuojant pamoką orientotis į mokymosi paradigmą, o 56 proc. stebėtų pamokų buvo tradicinės (mokymo) paradigmos (žr. 1 pav.); visų pamokos aspektų apibendrintas vertinimo vidurkis – 2,32; • mokytojai profesines kompetencijas tobulina įvairiuose mokymuose, seminaruose; MPI teigiama, jog pastaruosius dvejus metus kvalifikacijos tobulinimo prioritetai buvo pamokos kokybės gerinimas, vertinimo/įsivertinimo sistemos tobulinimas, mokinių motyvacijos stiprinimas, pagalbos mokiniui teikimas, tačiau visi šie aspektai vertinimo metu stebėtose pamokose vertinti tik patenkinamai. Stebėtų pamokų analizė parodė, kad mokytojų kvalifikacinė kategorija ir
--	---

	<p>kvalifikacijos tobulinimas nepakankamai paveikus ir didesnės įtakos pamokos kokybei neturi (žr. 2 pav.); mokytojų įgytos žinios dar nepakankamai taikomos kasdienėje praktikoje, todėl gimnazijoje vertėtų plėtoti kolegialaus grįžtamojo ryšio kultūrą.</p> <p>Gimnazijoje yra aktų, sporto, treniruoklių salės, aikštynas, tačiau neužtenka patalpų klasėms, nepakanka šiuolaikinių edukacinių erdvių (pvz., laboratorijų), aprūpintų moderniomis ugdymo(si) priemonėmis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokykloje iš viso yra 44 kompiuteriai, 1 interaktyvi lenta, 13 daugialypės terpės projektorių, 1 muzikos centras, 3 grotuvai. Tikslingą šių priemonių naudojimą vertintojai fiksavo tik 18 proc. pamokų. Informacinių technologijų kabinete yra 13 kompiuterių, tačiau vedant pamokas 8 kl. (18 mokinių) ir 9 kl. (15 mokinių) šių kompiuterių nepakanka, todėl blogėja ugdymo proceso kokybė ir mokinių mokymosi pasiekimai; • vertinimo metu virtualių mokymosi aplinkų panaudojimo ugdymosi procese nestebėta; modernių ugdymo(si) priemonių nenaudota, todėl pamokų kokybė ir patrauklumas mokiniams prastėja, mažėja mokymo(si) motyvacija, o tuo pačiu nesudaromos tinkamos sąlygos mokinių pasiekimų gerinimui. • mokinių nuomonių apklausos teiginiui „Mūsų klasės pamokose naudojama įvairi kompiuterinė ir kt. įranga ir priemonės“ visiškai pritarė 33 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių (įvertis – 3); teiginiui „Jei būčiau mokyklos direktorius, tikrai siekčiau, kad pamokos būtų įdomesnės, įvairesnės“ pritarė 93 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių (įvertis – 3,5); • pamokos daugiausiai vyksta mokyklos vidaus erdvėse – teiginiui, kad pamokos dažnai vyksta ne mokykloje pritaria tik 19 proc. tėvų. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės patenkinami.</p>
--	---

Srities išvados:

1. Atsižvelgimas į mokinių turimą patirtį, pamokose rodomi gyvenimo įprasminimo būdai, ugdymas karjerai prisideda ugdant mokinio asmenybę.

2. Nesistemiškai tiriami ir analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai, gebėjimai, neatsižvelgiama į skirtybes tinkamai organizuojant kiekvieno mokinio mokymą(si).

4. Diferencijavimo, individualizavimo ir suasmeninimo stoka įvairių poreikių mokiniams neskatina mokymosi motyvacijos, nesudaro galimybių siekti aukštesnių ugdymosi rezultatų.

5. Mokyklos bendruomenės narių susitarimai ir įsitraukimas į veiklos kokybės įsivertinimo, veiklos planavimo, planų sėkmingumo vertinimo procesus vidutiniškas. Tai nesudaro tinkamų sąlygų mokinių ugdymo kokybės ir pasiekimų gerinimui bei mokyklos veiklos tobulinimui.

6. Personalo politika nepakankamai orientuota į mokinių poreikių tenkinimą pamokose, ypač trūksta mokytojų padėjėjų.

7. Mokymo(si) priemonės ir aplinkos ne visada pakankamos ir šiuolaikiškos (trūksta kompiuterių, virtualių mokymosi aplinkų, laboratorijų) ugdymo procesui realizuoti.

Vertintojai, apibendrinami šios srities vertinimą ir pateiktas svarbiausias išvadas, konstatuoja, kad **gerai** vykdoma mokyklos veikla – mokiniams rodomi įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai, veiklos mokykloje neblogai siejamos su mokinių turima patirtimi; **rizikingos** mokyklos veiklos:

- mokinių ugdymosi poreikių, skirtybių pripažinimas, taikant mokymosi veiklų diferencijavimą ir individualizavimą pamokose;

- mokyklos bendruomenės susitarimai, ką būtų galima atlikti geriau ar patobulinti, siekiant nuolatinės organizacijos ir mokinio pažangos.

Ugdymo(si) procesas

Rodiklis	Vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
3.1. Ugdymo(si) planavimas	2	<p>Mokytojai vidutiniškai suplanuoja pamokos veiklas ir siektinus rezultatus, veiklos su numatytų kompetencijų ugdymu bei mokinio asmenybės ugdymo tikslais derinamos nesistemiškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokytojai pamokose planavo ugdyti bendrąsias ir dalykines kompetencijas. Ugdomosios veiklos (pamokos) kortelėse dažniausiai nurodomos mokėjimo mokytis (81 proc. pamokų), komunikavimo (78 proc. pamokų) ir socialinė (62 proc. pamokų) kompetencijos, tačiau pamokose dominavo dalykinių kompetencijų ugdymas, bendrosios kompetencijos ugdymo prasme buvo integruojamos į dalykinių kompetencijų ugdymą. Tai iš dalies buvo įgyvendinama, kadangi vertintojų stebėtose pamokose vyravo mokymo paradigma, tradicinės pamokos (56 proc., žr. 1 pav.); • mokinių apklausos duomenys rodo, kad nesistemiškai derinami pamokos tikslai, uždaviniai su mokinio asmenybės ugdymo tikslais: su teiginiu „Pamokose mes skatinami kelti sau mokymosi tikslus, planuoti savo darbą“ sutinka 82 proc. mokinių, o teiginiui „Kas ir kaip vyks(ta) pamokose planuoja ir sprendžia tik mūsų mokytojai“ pritaria 84 proc. mokinių. Stebėtose pamokose vertintojai nefiksavo mokinių įtraukimo į ugdymo proceso planavimą, tikslų formulavimą, uždavinių koregavimą; • apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolų duomenis, paaiškėjo, kad pamokos aspekto „Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą“ vertinimo vidurkis yra 2,50 (žr. 3 pav.). Kaip stiprusis šis pamokos aspektas išskirtas 3 pamokose (9,4 proc.); aukščiausiai vertintos ugdymo sritys – socialinio, dorinio, meninio ir technologinio, kūno kultūros ugdymo (vidurkis – 3), gamtamokslinio ugdymo (vidurkis – 2,5), žemiausiai vertintas kalbos ugdymas (vidurkis – 2,11); • išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, paaiškėjo, kad tik 15,6 proc. pamokų (žr. 2 lentelę) buvo tinkamai suplanuotos pamokos veiklos ir siektini rezultatai. Pamokos aspekto „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ vertinimo vidurkis yra 2,06 (žr. 3 pav.), dažniausias vertinimas (moda) – 2. Kaip stiprusis šis pamokos aspektas išskirtas 1 pamokoje (3,1 proc.), kaip tobulintinas – 6 pamokose (34,3 proc.). <p>Ugdymo procesas planuojamas ir sudaromi veiklų tvarkaraščiai iš dalies padeda mokiniams siekti iš(si)keltų tikslų:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iš pokalbio su veiklos kokybės įšivertinimo grupe, paaiškėjo, jog 2019 m. įšivertinimo žemiausios vertės – ugdymo planai ir tvarkaraščiai, ugdymo tikslai, todėl tobulinimui pasirinktos šios veiklos; • išanalizavus mokytojų teikiamų konsultacijų grafiką (2018–2019 m. m. II pusmečio), fiksuota, jog 3 val. skiriamos fizikos konsultacijoms (11, 12 kl. nulinė pamoka), 6–8, 10–11 kl. neskiriamos valandos konsultacijoms. Iš pokalbio su direktoriumi, pavaduotoja paaiškėjo, jog konsultacijos buvo skiriamos ne tiriant mokinių poreikius, bet atsižvelgiant į mokytojų norus: „Konsultacijas turi visi, kas norėjo“, tačiau visi mokiniai neturi galimybių lankyti konsultacijų, nes tuo pat metu tvarkaraštyje numatytos

		<p>pamokos, pavyzdžiui, 11–12 kl. lietuvių kalbos ir literatūros konsultacijos numatytos pirmadieniais, trečiadieniais 7 pamoką, tačiau 5–12 kl. tvarkaraštyje pirmadieniais 7 pamoka yra biologija 12 kl.; trečiadieniais 7 pamoka 11 kl. taip pat yra biologija, 12 kl. – anglų kalba. Administracijos teigimu, mokinių, kurie lanko konsultacijas, laikas su pamokomis nesidubliuoja.</p> <p>Mokytojai, siekdami pamokos kokybės, mokosi, domisi naujovėmis, tačiau ugdymo praktikoje vyrauja tradicinė (mokymo) paradigma, nepakankamai aktyvus mokytojų kolegialus mokymasis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MPI nurodoma, kad gimnazijoje kasmet organizuojamos metodinės dienos, mokytojai mokosi vieni iš kitų, stebi ir aptaria vieni kitų vestas atviras ir integruotas pamokas, dalijasi patirtimi išplėstiniuose metodinės tarybos posėdžiuose. Mokyklos vadovai pamokas stebi pagal poreikį – jei yra konfliktas. Gimnazijoje organizuojami seminarai prioritetiniais kvalifikacijos tobulinimo klausimais. Mokytojų teigimu, mokykloje visiems kartu buvo organizuojami seminarai apie diferencijavimą, individualizavimą, streso valdymą, specialiųjų ugdymo poreikių turinčių mokinių ugdymą; • mokytojams keliami kvalifikaciniai reikalavimai neblogai dera su pedagogo profesine kompetencija bei siekiu dirbti kuo geriau: mokytojo metodininko pamokos vertinimo vidurkis yra 2,39, vyresniojo mokytojo – 2,29, mokytojo – 2,12 (žr. 2 pav.); • išanalizavus gimnazijos dokumentus, paaiškėjo, jog mokyklos pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetai nustatomi, patvirtinti direktoriaus įsakymu, tačiau jie abstraktūs, trūksta kryptingumo, dermės su veiklos kokybės įsivertinimu, stebėseną. Pvz., 2018 m. kvalifikacijos tobulinimo prioritetai: pamokos kokybės gerinimas ir mokymosi motyvacijos stiprinimas; pagalbos mokiniui teikimas; mokytojų bendrųjų ir profesinių kompetencijų tobulinimas. 2017–2018 m. m. veiklos įsivertinimo išvadose kaip trūkumas įvardijama, jog „ne visi mokytojai naudojami moderniomis priemonėmis, retai dalykų pamokose naudojama interaktyvi lenta“, tačiau skaitmeninių kompetencijų tobulinimas nenumatytas; • kompetencijų tobulinimas akivaizdžios teigiamos įtakos ugdymo kokybei neturi: vertinimo metu stebėtos 18 (56 proc.) pamokų buvo tradicinės, 14 pamokų (44 proc.) – bandoma dirbti šiuolaikiškai. <p>Vertintojų surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad ugdymo(si) planavimas yra vidutiniškas ir tik iš dalies padeda mokytojams tinkamai organizuoti ugdymo procesą, o mokiniams siekti geresnių rezultatų.</p>
3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas	2	<p>Mokytojas vidutiniškai planuoja ir parenka prasmingas ugdymo(si) veiklas, kurios skatina smalsumą ir entuziazmą, sudaro sąlygas išgyventi pažinimo džiaugsmą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, pamokos aspekto „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ vertinimo vidurkis yra 2,69, moda (dažniausias vertinimas) – 3 (žr. 3 pav.). Kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 9 pamokose (28,1 proc.), kaip tobulintinas – 1 pamokoje (3,1 proc.). Paminėtinos pamokos, kuriose užduotys mokiniams buvo įdomios, skatino smalsumą, entuziazmą – tai stebėta geografijos 8 kl., biologijos 11 kl., fizikos 8 kl., dailės ir technologijų 3 kl., matematikos 1 kl. ir kt. pamokose. Tačiau kitose pamokose (37,5 proc., žr. 7 lentelę) dažniausiai naudoti tradiciniai

		<p>metodai, būdai, neskaito mokinių aktyvaus mokymosi, nesudarė sąlygų kurti bei išgyventi pažinimo ir kūrybos džiaugsmą;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2018–2019 m. m. Ugdymo plane numatyta gamtamokslinio ugdymo eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skirti ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus, tačiau vertinimo metu stebėta tik viena fizikos pamoka 8 kl., kurioje mokiniai patys atliko gamtamokslinius tyrimus, naudodamiesi turimomis mokyklinėmis priemonėmis. Iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, jog per biologijos, chemijos pamokas laboratorinių užsiėmimų nebūna arba būna labai retai, per fizikos pamokas – kartais; • remiantis IQES online mokinių apklausa, teiginiui „Jeigu būčiau mokyklos direktorius, tikrai siekčiau, kad pamokos būtų įdomesnės, įvairesnės“ pritarė 93 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių; • MPI nurodoma, jog mokytojai turi galimybę organizuoti pamokas gimnazijos išorinėse erdvėse, bibliotekoje, amatų centre. Mokiniai teigia, kad tokios pamokos yra įdomesnės, galima teorines žinias pritaikyti praktiškai, tačiau vertinimo metu ugdymas kitose aplinkose nesuplanuotas ir neorganizuotas. <p>Mokytojai iš dalies tiki mokinio galiomis, nesistemiškai parenka ugdymosi metodus, formas ir būdus, iš dalies sudaro galimybę laisvai veikti kiekvienam mokiniui:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto „Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą“ vertinimo vidurkis yra 2,56 (žr. 3 pav.). Kaip stiprusis šis pamokos aspektas išskirtas 28,1 proc. pamokų, kuriose mokytojas tiki mokinio galiomis, jį palaiko, leidžia klysti, sudaro sąlygas patirti mokymosi sėkmę; • pamokos aspekto „Mokiniam rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai“ vertinimo vidurkis yra 2,69 (žr. 3 pav.). Kaip stiprusis šis pamokos aspektas išskirtas 21,9 proc. pamokų: 5 kl. lietuvių kalbos ir literatūros pamokoje kūrybiškai mokymo medžiaga siejama su mokinių patirtimi; tinkamai pateikiami įvairūs gyvenimo įprasminimo būdai stebėti 7, 9 kl. biologijos, 12 kl. istorijos, 8 kl. chemijos, 5 kl. anglų kalbos pamokose, tačiau kitose pamokose stebėtas nepakankamas prasmingos veiklos parinkimas, skatinantis aktyviųjų mokymo metodų, šiuolaikinių skaitmeninių priemonių naudojimą. <p>Vertintojų surinkti duomenys leidžia teigti, kad mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas mokykloje nesistemiškas.</p>
3.3. Ugdymo(si) organizavimas	2	<p>Ugdymo turinio integracija, mokymosi patirčių tarpdiscipliniškumas tinkamas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • apibendrinus stebėtas pamokas, matyti, kad pamokos aspektas „Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi“ yra vertinamas geriausiai iš visų 20 stebėtų pamokos aspektų – 2,81 (žr. 3 pav.), kaip stiprusis pamokos aspektas įvardintas 10 pamokų (31,3 proc.) ir nei vienoje pamokoje neįvardintas kaip tobulintinas; • Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais stebėta 5 pamokose (puikus pavyzdys fiksuotas 4 kl. pasaulio pažinimo pamokoje – siejama su geografija, matematika), mokomoji medžiaga susieta su gyvenimo patirtimi stebėta taip pat 5 pamokose (puikus pavyzdys fiksuotas 6 kl. lietuvių k. pamokoje);

	<ul style="list-style-type: none"> • atlikus gimnazijos dokumentų analizę, nustatyta, kad gimnazijoje sudarytos galimybės mokytojams organizuoti ir vykdyti pamokas kitose erdvėse. Netradicinėse erdvėse 2018 m. vyko 71 užsiėmimas; • vertinimo metu integruotų pamokų bei mokymosi kitose erdvėse nestebėta; • tėvų nuomonių apklausos duomenimis, teiginiui „Pamokos gana dažnai vyksta ne mokykloje“ pritarė tik 19 proc. tėvų (įvertis – 1,7; žemiausia iš visų verčių). <p>Mokiniam sudaromos neišskirtinės galimybės patirti įvairius mokymosi būdus ir formas, išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas įvairiuose kontekstuose:</p> <ul style="list-style-type: none"> • apibendrinus stebėtų pamokų duomenis, matyti, kad pamokos aspektas „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ yra vertinamas 2,66 (žr. 3 pav.); • pamokos aspektas „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ yra vertinamas 2,69 (žr. 3 pav.); • galimybių išbandyti įvairių rūšių užduotis ir kuo įvairesnes veiklas, patirti sėkmę kiekvienam mokiniui sudarymas kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 9 pamokose (28,1 proc.). Ypač puikūs pavyzdžiai fiksuoti 8 kl. geografijos, fizikos ir 3 kl. dailės ir technologijų pamokose; • nors teiginiui „Sudarau sąlygas mokiniams mokytis kartu, dalytis tarpusavyje įgytomis žiniomis ir patirtimi“ visiškai pritarė 79 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų, vertinimo metu fiksuota, kad bendradarbiavimu grįstos struktūros užduotys buvo skirtos tik 3 pamokose (9,4 proc.). Šių pamokų metu mokiniai turėjo galimybę bendradarbiauti, padėjo vieni kitiems atsakyti į klausimus, atlikti užduotis. Pavieniais atvejais stebėti bendradarbiavimo pavyzdžiai, kuomet grupė siekė vieno bendro rezultato. Gerų bendradarbiavimo pavyzdžių stebėta 4 kl. lietuvių k., 6 kl. istorijos ir 8 kl. geografijos pamokose; <p>Gimnazijoje vyraujanti mokymo paradigma, mokytojų nuostatos organizuoti mokymą ir tik dalyje pamokų derinti savivaldų mokymąsi su mokymu nesudaro palankių sąlygų formuoti aukštiesiems mokinių siekiams:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18 stebėtų pamokų (56 proc.) vyravo tradicinė mokymo paradigma, 14 pamokų (44 proc.) – bandyta dirbti šiuolaikiškai – mokytojai lanksčiai organizavo mokinių mokymąsi, juos konsultavo, sudarė galimybę įsivertinti (žr. 1 pav.). Tai pasakytina apie 12 kl. lietuvių k. ir literatūros, 3 ir 11 kl. matematikos, 6 kl. istorijos, 8 kl. informacinių technologijų ir kt. pamokas; • apibendrinus stebėtas pamokas, matyti, kad pamokos aspektas „Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi“ yra vertinamas 2,44 (žr. 3 pav.). Kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas 6 pamokose (18,8 proc.), kaip tobulintinas – 4 pamokose (12,5 proc.); • tinkami savivaldaus mokymosi pavydžiai stebėti 5 kl. lietuvių k. ir literatūros, 4 kl. pasaulio pažinimo, 6 kl. istorijos, 8 kl. informacinių technologijų, 10 kl. kūno kultūros pamokose; • iš pokalbių su mokiniais, išnagrinėjus gimnazijos dokumentus ir pamokų stebėjimo protokolų duomenis, nustatyta, kad gimnazijoje nepakankamai išplėtotas tyrinėjimu grįstas mokymas(is), stiprinant mokinių mokymosi motyvaciją, nepakankamai taikomi aktyvaus ugdymo(si) metodai: tiriamieji, kūrybiniai, pažinimo ir kiti.
--	--

		<p>Neformalus mokinių švietimas, vykstantis tiek mokykloje, tiek ir už jos ribų nesistemiškai siejamas su formaliuoju ugdymu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazija mokiniams siūlo 19 skirtingų krypčių (sporto, menų, technologijų, etnokultūros, muzikos ir kt.) būrelių, tačiau iš pokalbių su mokiniais paaiškėjo, kad jų poreikiai neformaliajam švietimui netiriami, o siūloma rinktis iš mokyklos nuožiūra pasiūlytų; • mokinių apklausos duomenimis, su teiginiu „Mokykloje yra daug įdomių būrelių, renginių ir kitų veiklų“ visiškai sutinka 30 proc., o su teiginiu „Darome bendras veiklas už mokyklos ribų (su kitų mokyklų mokiniais, įvairiomis organizacijomis ir kt.) visiškai sutinka tik 16 proc. mokinių; • neformalaus švietimo užsiėmimuose mokinių įgyti ir patobulinti gebėjimai neatsiskleidžia pamokose. Išskirtinis pavyzdys stebėtas NŠ „Jaunieji šauliai“ būrelyje, kur mokinių veikla buvo siejama su geografijos, matematikos, fizikos ir kūno kultūros žiniomis. <p>Stebėtose pamokose dažniausiai naudotos tradicinės mokymo priemonės:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vadovėliai, pratybos, mokytojų parengta dalijamoji medžiaga (užduotys); • IKT dažniausiai (75 proc.) naudota pamokos uždavinio paskelbimui ir užduočių demonstravimui neturėjo įtakos mokymosi įprasminimui; • nestebėta mokymosi virtualiose aplinkose, e.mokyklos teikiamų išteklių naudojimo. <p>Vertintojų surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad ugdymo(si) organizavimas mokykloje vertinamas patenkinamai.</p>
3.4. Mokymasis	2	<p>Neišskirtinis mokymosi vadovaujant derinimas su savivaldžiu mokymusi pamokoje nesistemiškai ugdo kritinį mąstymą, atkaklumą, iniciatyvumą, smalsumą, kūrybiškumą, gebėjimą bendradarbiauti, mokėjimą mokytis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • su apklausoje pateiktu teiginiu „Pamokose mes skatinami kelti sau mokymosi tikslus, planuoti savo darbą“ visiškai sutinka 36 proc. mokinių. Rečiau mokiniai gali pasirinkti užduočių atlikimo būdą – tam visiškai pritaria 15 proc. apklaustųjų; • pamoka dažnu atveju (56 proc.) grindžiama tradicinio mokymo principu, kai mokymas yra faktų, žinių, gebėjimų perteikimo ir jų įsiminimo bei atkartojimo procesas, kurio pagrindu susiformuojamas žinojimas; • mokytojų apklausoje pateiktam teiginiu „Skiriu mokiniams užduotis, kurios skatintų įsisavinti žinias, jas atkartoti“ pritaria 92 proc. mokytojų; • išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, paaiškėjo, kad mokytojų padedami/įtraukiami mokiniai išsikelia mokymosi uždavinius tik pavienėse pamokose (9,4 proc.), pasirenka mokymosi būdus (6,2 proc.), pagal pavyzdį vertina kitų darbą ar įsivertina (28,1 proc.) pamokų; • paminėtini atvejai, kai mokiniai sėkmingai pasirinko mokymosi būdus, tai – 4 kl. pasaulio pažinimo, 11 kl. biologijos, 3 kl. dailės ir technologijų pamokos; • apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad mokiniai skatinti sieti išmokus dalykus su asmenine patirtimi; • pamokos aspekto „Parenkamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi“ vertinimo vidurkis yra 2,59

		<p>(žr. 3 pav.). Geriausiai šis aspektas vertintas 6 kl. (vidurkis – 3,33) ir 11 kl. (vidurkis – 3) stebėtose pamokose;</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokinių ir tėvų apklausos teiginiui „Pamokoje naudojamos užduotys skatina mąstyti, spręsti įvairias problemas“ – pritaria 79 proc. mokinių (visiškai sutinka 29 proc.) ir 83 proc. tėvų (visiškai pritaria 30 proc.), tačiau stebėtose pamokose dažniausiai (78 proc.) buvo taikomi informaciniai teikiamieji ir atgaminamieji metodai neskatinantys kritinio mąstymo. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad mokinių mokymasis yra patenkinamas.</p>
3.5. (Iš)vertinimas ugdymui	2	<p>Dažnu atveju pamokose atliktų užduočių, veiklų vertinimui stigo aiškių, konkrečių kriterijų ir užduočių, susietų su pamokos uždaviniu, skirtų patikrinti, įvertinti ar įsivertinti kiekvieno mokinio išmokimą pamokoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planuodami pamoką ir formuluodami mokymosi uždavinius, mokytojai beveik visose (93,7 proc.) pamokose nekonkrečiai numatė ir mokiniams įvardijo aiškius vertinimo kriterijus; • apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolų duomenis, paaiškėjo, kad pamokos aspekto „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ vertinimo vidurkis yra 1,59 (žr. 3 pav.), dažniausias vertinimas – 1. Vertinimo kriterijų aiškumas pamokoje kaip stiprusis pamokos aspektas paminėtas 2 kartus (7,14 proc.), kaip tobulintinas – 20 kartų (30,8 proc.). Paminėtinios pamokos, kuriose buvo pateikti aiškūs vertinimo kriterijai ir jų laikytasi vertinant mokinių gebėjimus: tai – 9 kl. biologijos ir 8 kl. geografijos pamokos; • pamokos aspekto „Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos“ vertinimo vidurkis – 2,34 (žr. 3 pav.), dažniausias vertinimas – 2. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolų duomenis, paaiškėjo, kad pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys, kaip tobulintinas, užfiksuotas 2 (6,2 proc.) pamokose; • su mokinių nuomonių apklausoje pateiktu teiginiu „Man patinka, kai pamokose mokytojai palieka laiko apmąstyti, ko išmokau, ką dar reikėtų pasikartoti“ sutinka dauguma – 82 proc. mokinių, tačiau stebėtose pamokose tam nebuvo skirta laiko, o 8 pamokose (25 proc.) apibendrinimas ir įsivertinimas įvardintas kaip tobulintinas aspektas. <p>Pamokose mokytojai gana supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • el.dienyno duomenų, pokalbių su mokiniais ir stebėtų pamokų analizės nustatyta, kad dažniausiai vartojami pagyrimai, paskatinimai pasidžiaugti savo ir kitų darbu, mokytojai dažnai tiki mokinių galiomis ir supratingai reaguoja į klaidas, nesumenkindami mokinių darbo, sudaromos sąlygos pajusti mokymosi sėkmę; • stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad iš 32 stebėtų pamokų pamokos aspektas „Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą“ vertinimo vidurkis – 2,56 (žr. 3 pav.). <p>Gimnazijoje kaupiami duomenys apie mokinių pažangą ir pasiekimus, tačiau ši informacija nepakankamai veiksmingai panaudojama ugdymo(si) planavimui ir kiekvieno mokinio pažangos pamatavimui:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazijos ugdymo plane yra užfiksuoti bendri susitarimai dėl mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo, naudojamosi Alytaus r. Pivašiūnų gimnazijos pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka, patvirtina gimnazijos

	<p>direktorius 2017-08-31 d. įsakymu Nr.V-96, tačiau, vertinimo metu stebint ugdymo procesą, pastebėta, kad tik dalyje pamokų (21,9 proc., žr. 16 lentelę) mokytojai kaupė vertinimo informaciją, padedančią analizuoti ugdymo veiksmingumą ir aptarti su mokiniais daromą pažangą bei mokymosi sunkumus;</p> <ul style="list-style-type: none"> • metiniai, PUPP įvertinimai, NMPP ir diagnostinių testų rezultatai aptariami Mokytojų tarybos posėdžiuose kiekybiniais, o ne kokybiniais aspektais, išvados iš dalies panaudojamos planuojant ugdomąją veiklą (yra parengti pasiekimų gerinimo planai, tačiau juose numatytų priemonių veiksmingumas dar mažai analizuotas); • tėvams informacija apie mokinių pažangą ir pasiekimus mokykloje teikiama tradiciniais būdais: panaudojant elektroninį dienyną, kalbant individualių susitikimų, susirinkimų metu arba telefonu. <p>Tėvų nuomonių apklausos duomenimis, beveik visiems tėvams informacija apie vaikų mokymosi rezultatus yra aiški:</p> <ul style="list-style-type: none"> • su apklausoje pateiktu teiginiu „Mokytojai su manimi/mumis aptaria vaiko mokymosi pasiekimus, tikslus ir mano vaikui keliamus lūkesčius“ sutinka 90 proc. mokinių tėvų, 86 proc. sutinka, kad „Man yra aišku, už ką mokytojai vaikui rašo gerus ar blogus pažymius“, 80 proc. tėvų teigia, kad yra „patenkinti vaiko mokymosi rezultatais“. <p>Mokinių skatinimas reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, (įsi)vertinti pamokose nesistemiškai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokos aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos“ vertinimo vidurkis – 1,97 (žr. 3 pav.). (Įsi)vertinimas, kaip stiprusis pamokos aspektas, paminėtas 6 pamokose (7,4 proc.), kaip tobulintinas – 11 pamokų (13,5 proc.); • išanalizavus stebėtų pamokų protokolus, paaiškėjo, kad 11 proc. pamokų taikyti įsivertinimo būdai buvo įsivertinimas atsakant žodžiu ar raštu į mokytojo klausimus, kortelių su spalvomis pasirinkimas, laiptelių ir voratinklio metodas; • iš pamokų protokolų analizės duomenų matyti, kad 21,9 proc. pamokų mokiniai tinkamai reflektavo apie pasiektus rezultatus, mokymosi procesą, tačiau net 78,1 proc. (žr. 16 lentelę) pamokų mokiniai nebuvo skatinami vertinti savo ir draugų atliktas užduotis, pateikti mokymosi sėkmių įrodymus, prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi, nes refleksija pamokose dažnai organizuota paviršutiniškai, vertinimas neorientuotas į konkrečius kriterijus, pamokos sėkmes ir nesėkmes. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad mokykloje (įsi)vertinimas ugdymui yra patenkinamas.</p>
--	---

Srities išvados:

1. Mokiniais retai sudaromos tinkamos sąlygos mokytis savarankiškai planuoti ir valdyti laiką, kelti mokymosi tikslus, pasirinkti užduočių atlikimo būdą bei priemones, surasti reikiamą informaciją, paprašyti pagalbos, aptarti savo mokymąsi.

2. Gimnazijos ugdymo procese vyraujanti tradicinė (poveikio) paradigma neskatino mokymosi paradigmai būdingos mokinių elgsenos – koncentravimosi į mokymąsi, jo planavimą, įgyvendinimą ir įsivertinimą.

3. Pamokose nedažnai stebėtas tikslingas IKT ir kitų šiuolaikiškesnių mokymo priemonių panaudojimas. IKT dažniausiai buvo naudojama uždavinio skelbimui, užduočių demonstravimui, todėl ryškesnio poveikio mokymosi motyvacijai ir pažangai neturėjo.

4. Nepateikdami konkrečių pamokos rezultatų vertinimo kriterijų, mokytojai neišnaudoja galimybių stiprinti mokinių atsakomybę už mokymosi rezultatus, nesudaro tinkamų sąlygų įsivertinti asmeninę pažangą, reflektuoti, apibendrinti pasiektus rezultatus, kelti naujus tikslus ir siekius.

5. Mokytojai patenkinamai suplanuoja pamokos veiklas ir siektinus rezultatus. Keldami ugdymo tikslus, nesistemiškai atsižvelgia į mokinių asmeninę patirtį, poreikius, mokymosi rezultatus.

Vertintojai, apibendrinami šios srities vertinimą ir pateiktas svarbiausias išvadas, konstatuoja, kad **rizikingos** mokyklos veiklos:

- Vyraujanti tradicinė paradigma pamokose, ugdymo(si) metodai, įranga ir priemonės nesudaro sąlygų aktyviam mokymuisi bei motyvacijos stiprinimui.
- Netiksliai suformuluoti, nenumatyti ar su mokiniais neaptarti mokymosi uždavinio įgyvendinimo kriterijai dažnu atveju nesudarė galimybių mokiniams objektyviai įsivertinti daromą pažangą pamokoje, konstruktyviai reflektuoti, aptarti pamokos rezultatus ir tikslingai numatyti tolesnio ugdymo(si) siekius.

4. REKOMENDACIJOS

Mokyklos savininkui:

1. Priimti sprendimą dėl mokytojo padėjėjų etatų steigimo gimnazijoje – padėjėjo etatas palengvintų dalies mokinių integraciją ir padėtų užtikrinti specialiųjų poreikių mokinių ugdymo(si) sėkmingumą.

2. Užtikrinti LR Švietimo įstatymo 54 str. 4 d. įgyvendinimą gimnazijoje – aiškus, konkretus mokyklos strateginis planas, pagrįstas įsivertinimo išvadomis, padėtų siekti mokyklos ir mokinio pažangos.

Mokyklos vadovams:

1. Įdiegti duomenų analize ir įsivertinimu grįstą švietimo kokybės kultūrą.

2. Užtikrinti nuostatos, kad mokiniai ugdomi pagal individualius poreikius, kuriuos reikia atpažinti, parinkti tinkamas priemones jiems tenkinti ir stebėti kiekvieno mokinio pažangą, įgyvendinimą.

3. Siekti, kad mokyklos bendruomenės susitarimai dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo pamokoje padėtų kurti mokyklos pažangą, nuosekliai bei sistemingai stebėti ir analizuoti susitarimų įgyvendinimo veiksmingumą kiekvieno mokinio individualios pažangos aspektu.

4. Įgalinti mokytojus pamokoje taikyti formuojamojo vertinimo strategijas individualiai pažangai skatinti, stiprinti mokytojų gebėjimus matuoti mokymo poveikį ugdymo(si) rezultatams.

5. Organizuoti sistemingą pedagoginės veiklos stebėseną, skatinti pedagogų kolegialų mokymąsi, tobulinti mokytojų didaktinę kompetenciją – padėti pereiti nuo poveikio ar sąveika grįstos mokymo sampratos į mokymąsi akcentuojančią pedagoginę veiklą, skatinti mokytojus taikyti netradicinius, mokinius aktyvinančius, savivaldų mokymąsi stiprinančius ugdymo(si) metodus.

6. Skirstant išteklius, daugiau dėmesio skirti šiuolaikinių ugdymo priemonių įsigijimui ir skatinti mokytojus jas naudoti ugdymo procese.

Mokytojams:

1. Pamokose formuluoti orientuotą į aiškų ir pamatuojamą rezultatą mokymo(si) uždavinį, derantį su kompetencijų bei asmenybės ugdymo tikslais.

2. Aiškiai susitarti dėl į(si)vertinimo instrumentų ir būdų, mokinių įtraukimo į įsivertinimą, nuolatinio pažangos stebėjimo, pasiektų rezultatų aptarimo kiekvieno dalyko pamokoje ir tų susitarimų nuoseklaus laikymosi.

3. Planuojant pamokas, remtis šiuolaikinės pamokos samprata. Taikyti mokymosi strategijas, mokymąsi ne mokykloje, netradicinius, mokinius aktyvinančius, savivaldų mokymąsi stiprinančius ugdymo(si) metodus, sudaryti sąlygas mokiniams mokytis pagal gebėjimus, bendradarbiaujant tarpusavyje.

4. Organizuoti mokymą(si) atsižvelgiant į individualius mokinių mokymosi ypatumus, tikslingai diferencijuoti, individualizuoti ugdymo turinį.

Metodinei tarybai:

1. Susitarti dėl kiekvieno mokinio daromos pažangos stebėjimo ir fiksavimo pamokose, atsižvelgiant į Bendrųjų programų reikalavimus ir realius mokinių gebėjimus.

2. Inicijuoti ir, bendradarbiaujant su mokytojais, parengti bendrus susitarimus dėl mokinių individualių poreikių atpažinimo, parenkant tinkamas priemones poreikiams tenkinti.

3. Priimti konkrečius susitarimus dėl ugdymo diferencijavimo ir individualizavimo pamokoje, atsižvelgiant į mokinių skirtybes.

4. Atlikti tyrimus, parengti mokytojams, tėvams apibendrintus duomenis apie kiekvienos klasės mokinių mokymosi galimybes, poreikius, polinkius ir pateikti metodines rekomendacijas.

5. Pristatant NMPP, NMPP, PUPP, brandos egzaminų rezultatus bendruomenei (mokytojams, tėvams, mokiniams), skirti dėmesį veiksmingų mokymo(si) strategijų numatymui, nustatyti prioritetinius ugdymo kokybės gerinimo uždavinius, planuojant visų ir kiekvieno mokinio ugdymą.

6. Organizuoti patirties sklaidą „Kolega–kolegai“, aptariant šiuolaikinio mokymo(si) organizavimo ir pamokos tobulinimo galimybes.

7. Pasirenkant kvalifikacijos kėlimo prioritetus, pirmenybę teikti tikslingiems pamokos planavimo, mokinių refleksijos organizavimo, vertinimo ir įsivertinimo pamokoje, dalykinių ir bendrųjų kompetencijų ugdymo derinimo, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus, mokymams.

Bendruomenei:

1. Aktyviau įsitraukti į savęs vertinimo procesus, įvairiose grupėse diskutuoti apie kylančias problemas, analizuoti jų priežastis, tartis dėl veiklos tobulinimo prioritetų ir tikslingiau naudoti gautus duomenis gimnazijos veiklos tobulinimui (planavimui). Visa tai turėtų teigiamos įtakos gimnazijos veiklos kokybės bei mokinių pasiekimų gerinimui.

Vadovaujančioji vertintoja

Ilmantė Bagdonė

Mokyklų išorinio vertinimo skyriaus vedėja

dr. Snieguolė Vaičekauskienė

Apibendrinti stebėtų pamokų įvairių aspektų vertinimai (N = 32)

1 lentelė. Pamokos aspekto „Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	17 pamokų	14 pamokų	1 pamoka
-	53,1 proc.	43,8 proc.	3,1 proc.

2 lentelė. Pamokos aspekto „Mokymosi uždaviniai atliepia skirtingas mokymosi galimybes“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	5 pamokų	23 pamokų	4 pamoka
-	15,6 proc.	71,9 proc.	12,5 proc.

3 lentelė. Pamokos aspekto „Mokiniams rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
2 pamokos	19 pamokų	10 pamokų	1 pamoka
6,2 proc.	59,4 proc.	31,3 proc.	3,1 proc.

4 lentelė. Pamokos aspekto „Mokomoji medžiaga susiejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
3 pamokos	21 pamoka	7 pamokos	1 pamoka
9,4 proc.	65,6 proc.	21,9 proc.	3,1 proc.

5 lentelė. Pamokos aspekto „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	20 pamokų	10 pamokų	1 pamoka
3,1 proc.	62,5 proc.	31,3 proc.	3,1 proc.

6 lentelė. Pamokos aspekto „Parenkamos užduotys skatina tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
6 pamokos	9 pamokos	15 pamokų	2 pamokos
18,8 proc.	28,1 proc.	46,9 proc.	6,2 proc.

7 lentelė. Pamokos aspekto „Naudojamos užduotys ir medžiaga skatina smalsumą ir dėmesį“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
4 pamokos	16 pamokos	11 pamokų	1 pamokos
12,5 proc.	50 proc.	34,4 proc.	3,1 proc.

8 lentelė. Pamokos aspekto „Mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	14 pamokų	15 pamokų	2 pamokos
3,1 proc.	43,8 proc.	46,9 proc.	6,2 proc.

9 lentelė. Pamokos aspekto „Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	20 pamoka	10 pamokų	1 pamokų
3,1 proc.	62,5 proc.	31,3 proc.	3,1 proc.

10 lentelė. Pamokos aspekto „Teikiami papildomi paaškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda jiems siekti pažangos“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	20 pamoka	10 pamokų	1 pamokų
3,1 proc.	62,5 proc.	31,3 proc.	3,1 proc.

11 lentelė. Pamokos aspekto „Teikiama pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	6 pamoka	14 pamokų	11 pamokų
3,1 proc.	18,8 proc.	43,7 proc.	34,4 proc.

12 lentelė. Pamokos aspekto „Mokiniai grįžtamąją informaciją gauna tinkamu laiku, informatyviai, gerai dozuotą, aiškiai suvokia, ko iš jų tikimasi“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	12 pamoka	19 pamokų	1 pamokų
-	37,5 proc.	59,4 proc.	3,1 proc.

13 lentelė. Pamokos aspekto „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai pamokose“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	1 pamoka	14 pamokų	16 pamokų
3,1 proc.	3,1 proc.	43,8 proc.	50 proc.

14 lentelė. Pamokos aspekto „Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	18 pamokų	14 pamokų	0 pamokų
-	56,2 proc.	43,8 proc.	0 proc.

15 lentelė. Pamokos aspekto „Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	11 pamokų	18 pamokų	2 pamokos
3,1 proc.	34,4 proc.	56,3 proc.	6,2 proc.

16 lentelė. Pamokos aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	6 pamokos	16 pamokų	9 pamokos
3,1 proc.	18,8 proc.	50 proc.	28,1 proc.

17 lentelė. Pamokos aspekto „Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos pamokose matomi, pripažįstami, skatinami“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	5 pamokos	23 pamokų	4 pamokos
-	15,6 proc.	71,9 proc.	12,5 proc.

18 lentelė. Pamokos aspekto „Įtvirtinami daliniai mokymosi rezultatai ir susiejami su tolesne pamokos eiga“ apibendrintas vertinimas

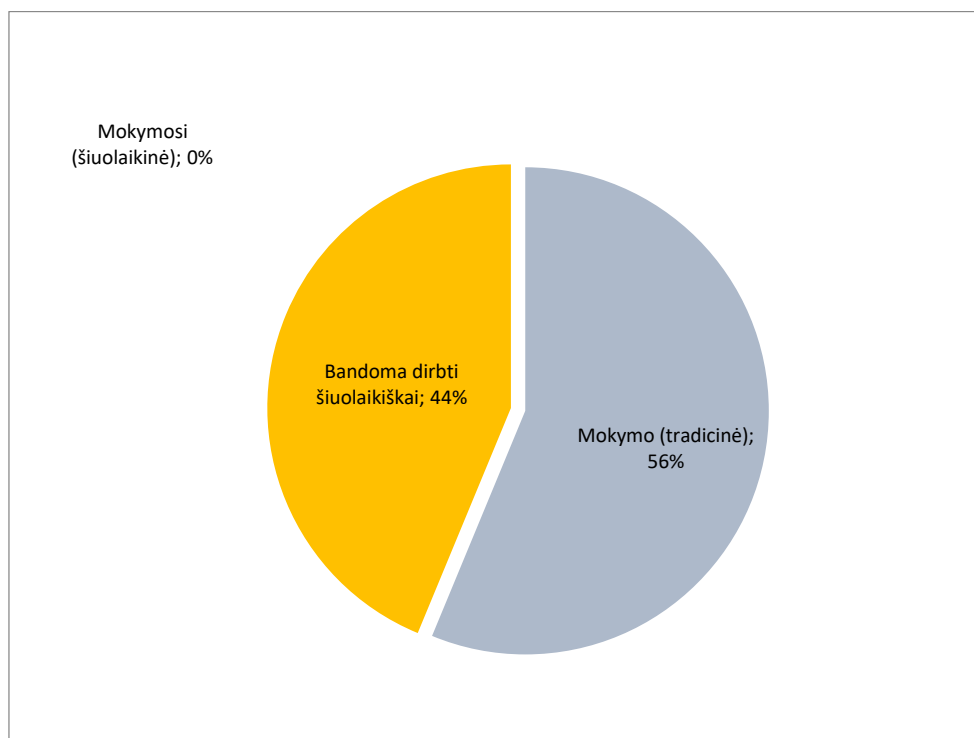
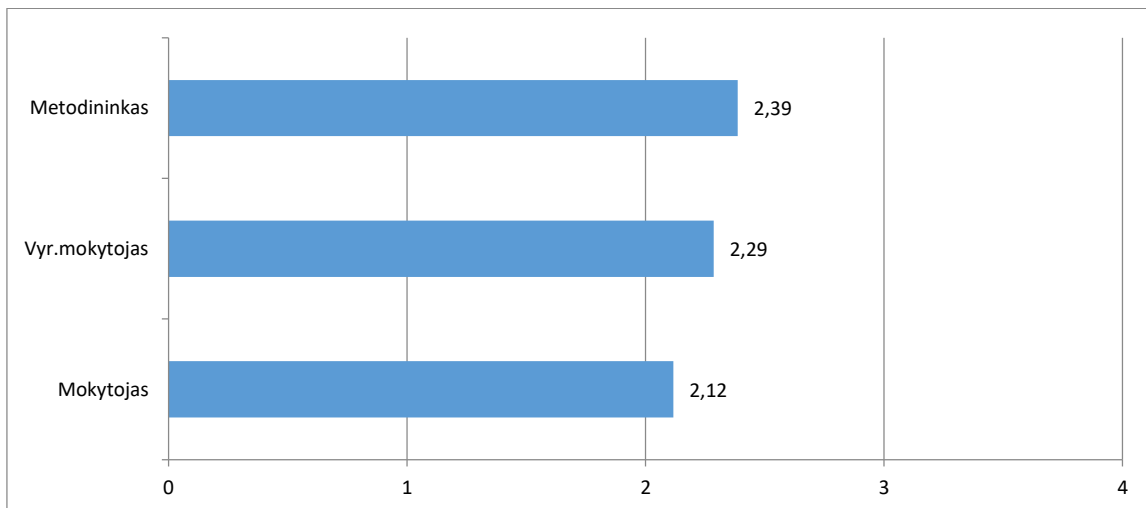
Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
1 pamoka	9 pamokos	19 pamokų	3 pamokos
3,1 proc.	28,1 proc.	59,4 proc.	9,4 proc.

19 lentelė. Pamokos aspekto „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	8 pamokos	17 pamokų	7 pamokos
-	25 proc.	53,1 proc.	21,9proc.

20 lentelė. Pamokos aspekto „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires“ apibendrintas vertinimas

Labai gerai	Gerai	Patenkinamai	Prastai
-	3 pamokos	17 pamokų	12 pamokos
-	9,4 proc.	53,1 proc.	37,5 proc.

Pamokų pasiskirstymas pagal ugdymo paradigmą**1 paveikslas****Visų pamokos aspektų vertinimo vidurkis pagal mokytojo kvalifikacinę kategoriją; max=4****2 paveikslas**

Visų pamokos aspektų vertinimo vidurkiai; max=4

3 paveikslas

